

Öğrenci (Jennifer Yum):

Konfüsyüsçülük Çin için doğrudu ve hala doğru. Demografik çalışmalarıyla Lee ve Wang, Malthus'un teorilerinin evrensel olmayabileceğini belirtiyorlar. İnsan etkinliğine/unsuruna atıf, onların Çin vakası çalışması için çok can alıcı. Önemli bir noktaya temas ettiler: bir bölgeye kültürel ve tarihi bakımlardan hakimiyet, en ünlü sosyal bilimciler için bile önkoşul. Lee ve Wang, Malthus'un izinde giden bilimcileri, "coğrafi belirlilik yokluğuyla" suçluyorlar, ve bu "empirik kantitatif/sayısal çalışmaların yetersizliği" ile birleştiğinde, Çin'i dünyanın "en büyük ama en az anlaşılan" bölgelerinden biri yapıyor (29). Yazarlar Çin'deki nüfus dalgalanmalarının ardındaki gerçek itici güçleri, ki çok yönlüydüler, açıklığa kavuşturuyor. Ayrıca, epeydir devam eden, Çin nüfusunun pozitif engellere yenik düştüğü varsayımını çürütüyorlar. Bebek öldürmeyi ele alalım örneğin. Ebeveynler, erkeklere kıyasla daha çok kız bebek öldürdüler. Bebek öldürmenin sadece fakir köylüler arasında değil Qing hanedanının aşağı seviyedeki soyluları arasında da yaygın olması, yazarların, evlilik ve sosyal geleneklerin öldürmelerin olası sebeplerinden olduğu davasını güçlendiriyor (128). Malthusyan paradigmaya itiraz edecek bir başka faydalı nokta şu, bebek öldürme İ.Ö. bininci yılda da vardı, ki o zaman nüfus çok daha azdı. Son olarak, insan yaşamının 1 yaşında başladığı "hayata karşı alışılmadık bir tutumu" lanse ederken yazarlar bu bilinçli ama tuhaf uygulamaya ışık tuttular (60-61). "Kontrol edilmiş," "planlanmış," "ayarlanmış," "gevşetilmiş" yazarların Çinin demografik yapısını incelemesine insan unsuru/etkinliği katmak için kullandığı fiiller. Yazarlar birçok kere Çinli ebeveynlerin doğurganlıklarını varolan şartlara göre dikkatlice kontrol ettiğini belirtiyorlar (98). Doğurganlık oranları kırsal göç ve "sosyalist yeniden yapılanma" dolayısıyla ortaya çıkan ekonomik olanaklara bir tepkiydi (118). Kısaca, doğa onlara hükmetmedi, etkilemedi. Çinliler kontrolü ellerinden hiçbir zaman bırakmadılar. Sayfa 106'daki grafik bu noktayı çok güzel özetliyor. Kitabın en ilginç bulduğum kısmı yazarların tek-çocuk politikasını savunmasıydı. Bu bölümü okuduktan sonra Wellesley'de ve başka yerlerdeki karşılaştırmalı politika derslerindeki bariz Batı-yanlısı, demokrasi-yanlısı eğilimi farkettilim. Derslerde okuma parçası olarak verilen Nobel ödüllü ekonomist Amartya Sen'in yazıları benim değindiğim noktayı göstermeye yeter. Sen, üçüncü dünya ülkelerinde doğurganlık oranları tartışmasında, sık sık otoriter Çin'i demokratik Kerala'yla karşılaştırıyor ve birincisinin faydasızlığının altını çiziyor. Sen için anahtar, kendi kendilerine az çocuk eşittir daha iyi denklemini kurup bu kararı verebilmeleri için kadınları eğitmek. Doğal olarak öğrenciler her ailenin sahip olabileceği çocuk sayısını kısıtlayacak kadar baskıcı olan bir politik sistemden tiksinti duyuyorlar. Ama, Lee ve Wang

güçlü bir şekilde aksini ispat ediyor. “Çin’de, demografik kararlar hiçbir zaman bireysel değildi” (10). “Çinliler demografik davranışlarını kollektif yararlılığı maksimize etmek için toplumsal şartlara göre ayarlıyorlar” (9). Doğrusu, öğrenciler büyük sonuçlar çıkarmadan önce Çin’de insanların program hakkında ne düşündüğünü sormalı. Yazarlara göre, “nasıl olursa olsun, aile planlamasına ihtiyaç yaygın olarak kabul görüyor” (133). Aslında, [Çin’de] şimdiki tartışma detaylara dayanıyor (bir yerine iki), regülasyon prensibinin/politikasının kendisine değil. Belki de Çin’in geleceği çok da kötü değil. Batılı düşünce ekollerinin rasyonalize edemediği Çin’e özel kuraldışılık/anormallikler var. Örneğin, “yüksek kollektiflik ve hızlı ekonomik büyümenin yanyana bulunması” (122). Çin’de, insan hakları yerine insan sorumluluğu ön planda, “bireysel karar verme” değil “kollektif bilinç” öncelikli (122). Kaynaklara/üretim faktörlerine yapılan vurgunun çoğalması, Konfüçyüs değerlerinin dirilmesini talep ediyor olabilir mi? Bugünün şartlarını gözönünde bulundurursak, güçlü devlet sisteminin devamı son derece önemli: “Çin ailesi gibi Çin devleti de meşruiyetini, kollektif çıkarlara hizmet ettiği (temel) dayanağından aldı” (129). Aslında, (tarihten bu yana) insanlığın dörtte biri nüfusla, Çinliler bir şeyleri doğru yapmış olmalılar. Sonunda söylemeliyim ki bilimsel alan olarak nüfus çalışmaları [population studies] beni çok etkilemiyor. Bir şeye parmak basmak için yazarlar sürekli “Çinlileri” tek ve sınırları belirsiz bir kategoriye sokuyorlar. Sayılarda çok kusursuz olmalarına rağmen, tartıştıkları tarihi zamanlarla ilgili derinlemesine tarihi bilgi aktarmayı başaramıyorlar. Devrim niteliğinde de olsa, Çin “kültürü” argümanı, uzun zamanda [long-duree] oluşmuş daha komplike süreçleri basitleştirmek için pratik bir araç değil mi?